

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

רע"א 21004-10-21 בלקין נ' בן מאיר

בפני כבוד השופט רמי חיימוביץ

מבקש לורנס בלקין

נגד

משיב יעקב בן מאיר

1 ב"כ המבקש עו"ד אביתר קנולר, עו"ד אבי גרינברג
2 המשיב בעצמו
3

פסק דין

4 בקשת רשות ערעור על החלטת בית משפט השלום בפתח תקווה מ-13/9/2021 בת.א. 19072-10-19,
5 בה נדחתה בקשת המבקש, אדם בן 73 המתגורר בארה"ב, לדחות את ישיבת קדם המשפט הקבועה
6 ל-25/10/201 וליחלופין לקיים את דיון בהיוועדות חזותית ולפטור אותו מלהגיע לדיון בישראל.
7 המשיב מתנגד לבקשה.
8

9 מכוח סמכותי בתקנה 149(2)(ב) לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018, החלטתי לדון בבקשת
10 הרשות לערער כאילו ניתנה רשות והוגש ערעור על-פי הרשות שניתנה, לדחות את הערעור בכל הנוגע
11 לדחיית מועד הדיון אך לקבלו בכל הנוגע לקיום הדיון בהיוועדות חזותית.
12 הרקע לבקשה וההליכים הקודמים

13 1. המשיב הגיש תביעה כספית נגד המבקש המתבררת בבית משפט השלום בפתח תקווה.

14 2. המשיב בן 73, אזרח ישראל, המתגורר שנים ארוכות (כעשרים שנה) בארה"ב.

15 3. קדם משפט ראשון נקבע ל-2/6/2020, ונעיר כי מן ההחלטות החלקיות שהוצגו עולה כי
16 בית-המשפט ביקש לקדם את ההליך והביע מורת רוח מהתנהלות הצדדים שגרמה לעיכובים.

17 4. ב-24/5/2021, כשבוע לפני הדיון, הגיש המבקש בקשה להתיר התייצבות באמצעות
18 היוועדות חזותית, הן בשל הטרחה והעלויות הכרוכות בהגעתו לישראל והן בשל חששו מנגיף
19 קורונה, בין השאר בשל גילו המתקדם. בית המשפט דחה את הבקשה מן הטעם ש"כניסה לישראל
20 איננה מהווה סיכון לנוכח רמת התחלואה הנמוכה, ולפיכך הבקשה נדחתה".

21 5. המבקש הגיש בקשת רשות ערעור, רע"א 21-06-1940, שנדחתה ב-1/6/2021, ע"י כב'
22 השופטת פלאוט, בעיקר מן הטעם שהוגשה בשיחוי ניכר וסמוך למועד הדיון, אך גם מטעמים
23 נוספים, כמו סמכותה של הערכאה הדיונית ומצב התחלואה בנגיף קורונה באותה עת.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

רע"א 21004-10-21 בלקין נ' בן מאיר

6. ב-2/6/2021 התקיימה ישיבת קדם המשפט כמתוכנן, אך המבקש לא התייצב. בית המשפט
העיר בחומרה על כך שעשה דין לעצמו, וקבע דיון נדחה ל-25/10/2021, "בנוכחות אישית של
הצדדים".
7. ב-23/8/2021, כחודשיים לפני הדיון, הגיש המבקש בקשה לדחיית הדיון ולחילופין
להתייצבותו בדרך של היוועדות חזותית, בין השאר על רקע חששו מסכנות נגיף קורונה ומחובת
הבידוד שתושט עליו.
8. ב-13/9/2021 דחה בית המשפט את הבקשה מן הטעם ש"בנסיבות העניין, ומשהשמיים
אינם סגורים יש להמשיך ולקדם הטיפול בתיק ישן זה. לפיכך הבקשה לדחיית הדיון נדחת. הדיון
יתנהל בנוכחותו של המבקש".
9. מכאן בקשת רשות הערעור שהוגשה ב-10/10/2021.
10. המשיב נדרש להשיב לבקשה בלוח זמנים צפוף, והוא מתנגד לה מטעמים שפורטו בתשובתו
ובהודעתו, ועיקרם התייחסות לגוף הדברים, טענה כי המבקש אינו מנוע מטיסות ואף טס בתוך
ארה"ב, רצונו לחקור את המבקש בישיבת קדם המשפט, טענה כי מצב התחלואה אינו מצדיק פטור
מהתייצבות ואינו מונע הגעה לישראל, ורצונו לקדם את הדיון בתובענה.
- דיון והכרעה
11. הסמכות להורות על סדרי דיון ועל אופן ניהול הדיון, לרבות התייצבות בעלי דין או
שמיעתם בהיוועדות חזותית, היא בליבת שיקול דעתה של הערכאה הדיונית, וערכאת הערעור לא
תתערב בהן אלא במקרים חריגים (רע"א 2772/12 פלוני נ' פלוני (8/5/2021)). בחינת המקרה הנוכחי
הוא חד החריגים המצדיק התערבות, בהחלטת בית המשפט קמא, שנימוקיה קצרים וממקדים
עצמם במצב התחלואה בנגיף קורונה, אך אין בהם התייחסות לחלופה של היוועדות חזותית או
הסבר לחשיבות נוכחותו הפיזית של המבקש באולם בית המשפט.
12. מגמת הדין היא להרחיב את אפשרות קיום דיונים בהיוועדות חזותית, במקרים
המתאימים, הן בשל שינויים טכנולוגיים המאפשרים תקשורת טובה ותמונה ברורה של מי שאינו
נוכח באולם בית המשפט והן בשל החיסכון בהוצאות, בוודאי לעדים ובעלי דין הנמצאים בחו"ל.
מגמה זו באה לידי ביטוי בתקנות 61(ג) ו-72 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018, שעיגנו את
אפשרות ההיוועדות החזותית בדיון, לרבות בישיבת קדם המשפט, בתקנות שאפשרו דיוני מעצרים
בהיוועדות חזותית בתקופת הקורונה, ובפסיקה שאפשרה היוועדות חזותית אפילו לצורך חקירת
עדים, למשל, ת.א (מחוזי מרכז) VTB נ' אלכסנדרוביץ' (14/2/2021); ת.א (מחוזי ת"א) 58710-04-
19 לוי' נ' לוי' (21/12/2020); בר"ע (ארצי) 21-06-22083 סטון נ' CUI (20/6/2021); והשוו בתקופה
שונה טכנולוגית, רע"א 4718/13 מ"י נ' בולפון (29/6/2014); ורע"א 3810/06 דורי נ' שמאי (פ"ד
סב(3) 175 (2007)).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

רע"א 21004-10-21 בלקין נ' בן מאיר

13. מקל וחומר שיש להקל בקיום דיונים בהיוועדות חזותית בשנה וחצי האחרונות, בשל
- 1 סיכוני נגיף קורונה המחייבות ריחוק חברתי ומקשות על התנועה בכלל והתנועה בין מדינות בפרט,
- 2 ועמד על כך לאחרונה בית המשפט העליון ברע"א 4945/21 פלוגי נ' פקיד שומה (18/7/2021) שם
- 3 ציין כי "בהינתן מגפת הקורונה בה אנו מצויים, בעדים, ואף בצדדים, שאינם יכולים להתייצב לעדות
- 4 בבית משפט מסיבות הקשורות במצב התחלואה הנוכחי ומגבלות התנועה המוטלות בעקבותיו".
14. דברים אלו שנאמרו בהקשר חקירת עדים, יפים בוודאי בנוגע לשיבת קדם משפט, אליה
- 6 נדרש המבקש להגיע לישראל, וגם אם "השמיים פתוחים" או שיש "ירידה בתחלואה" הסיכונים
- 7 והקשיים הכרוכים בנגיף קורונה (כולל חובת בידוד) עדיין קיימים, ואף מוגברים נוכח גילו של
- 8 המבקש והיותו בקבוצת סיכון. בנסיבות אלו החשש מטיסה במטוס, למדינה זרה, אינו בלתי סביר.
15. המסקנה מכל אלו היא שמאחר והמבקש הוא נתבע שההליך נכפה עליו, בהתחשב בהוצאות
- 10 הכבדות הנובעות מהגעה לישראל, בשים לב למגבלות ולסכנות הקיימות בכל זאת מנגיף קורונה
- 11 (חרף הירידה בתחלואה), הואיל והמבקש מיוצג על ידי באי כוחו, ובהתאם לפסיקה ולשינוי הדין,
- 12 היה מקום לשקול בחיוב קיום הדיון בנוכחות ב"כ המבקש, כשהמבקש נוכח בהיוועדות חזותית,
- 13 ולמנוע זאת רק אם קיימים טעמים המצדיקים נוכחותו הפיזית באולם.
- 14
16. אלא שהמשיב לא הצביע על טעמים שכאלו. רצונו לחקור את המבקש על תצהירו בבקשה
- 15 לביטול עיקול לא נומק, ונראה כי בקשה זו הוכרעה זה מכבר (ובכל מקרה לא עולה מן ההחלטות כי
- 16 הדיון נועד לחקירה בעניינה), טענותיו לגבי יכולתו של המבקש לטוס בארה"ב אינן רלבנטיות ואינן
- 17 מצדיקות הגעתו לישראל לדיון קדם משפט, והעובדה שהוא סבור שתביעתו תביעה טובה ונגרם לו
- 18 נזק אינה מצדיקה חיוב בהתייצבות בישיבת קדם המשפט.
- 19
17. גם החלטת של בית המשפט קמא, מנומקת בקצרה, ואינה מצביה על טעמים שכאלו. רצונו
- 20 של בית המשפט לקדם את ההליך ראוי להערכה, ואפשר קיימים טעמים נסתרים מעיני המחייבים
- 21 נוכחותו של המבקש באולם חרף הסיכונים וההוצאות ולמרות יתרונות ההיוועדות החזותית, אך
- 22 אלו לא נמנו בהחלטה, אין בה דיון בחלופה של היוועדות חזותית, ולא ניתן ללמוד ממנה מדוע לא
- 23 ניתן לקיים את הדיון בהיוועדות חזותית כשעורכי דינו של המבקש מייצגים אותו באולם?
- 24
18. בנסיבות אלו דין הערעור להתקבל. שכן הנסיבות הידועות מצדיקות לפטור את המבקש
- 25 מהגעה פיזית לישיבת קדם המשפט ולאפשר לו להשתתף בדיון בהיוועדות חזותית, ואין הנמקה או
- 26 טעמים טובים המצדיקים לחייבו להגיע לישראל ולהתייצב לדיון.
- 27
- הערה על התנהלות המבקש
- 28
19. דין הערעור אמנם להתקבל, אך אין בכך כדי להקל ראש בהתנהלות המבקש, שגם הפעם
- 29 הגיש את בקשתו כ-15 ימים בלבד לפני מועד הדיון, וזאת למרות דבריה המפורשים של כבי השופטת
- 30 פלאוט בבר"ע הקודמת.
- 31

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

רע"א 21004-10-21 בלקין נ' בן מאיר

20. אמנם מדובר במצב דברים שונה, שכן הבקשה המקורית הוגשה כחודשיים לפני הדיון (אם כי בתקופת הפגרה) והמועד להגשת בר"ע על החלטת בית המשפט קמא טרם חלף, ולכן לא נדחתה הבקשה מטעם זה לבדו. עם זאת, בנסיבות אלו ראוי לחייב את המבקש בהוצאות המשיב שנדרש להשיב במהירות ובלחץ זמנים, ולכן אף שהבקשה מתקבלת, המבקש יישא בהוצאות המשיב בסך 7,500 ₪ שיועברו למשיב מן הפיקדון שהופקד.

סוף דבר

21. הבר"ע מתקבלת, במובן זה שיש לאפשר למבקש להשתתף בדיון בהיוועדות חזותית.

22. החובה והאחריות לדאוג למסך צפייה מרכזי באולם בית המשפט, לאמצעי צילום וצפייה, ולמכשור המאפשר למבקש לראות ולשמוע את המתרחש באולם בית המשפט ולהשיב או לדבר בהתאם להחלטות בית המשפט, מוטל על המבקש, והוא שיישא בעלויות הקשורות בכך.

23. מובהר כי אם המבקש לא ידאג לאמצעי צילום וצפייה בהתאם לדיון, להחלטות בית המשפט ולהנחיות המזכירות, יראו בו כמי שנמנע מלהתייצב לדיון על כל המשתמע מכך.

24. בית המשפט רשאי, כמובן, לתת הוראות מתאימות בנוגע לדיון בהיוועדות חזותית.

25. למען הסדר הטוב מובהר כי החלטה זו נוגעת לדיון הנוכחי ואין בה כדי להשליך על דיונים עתידיים או למנוע חיוב הגעתו של המבקש לישראל בעתיד.

26. המבקש יישא בהוצאות המשיב בסך 7,500 ₪ שיועברו, כאמור, מן הפיקדון.

הואיל והמשיב אינו מיוצג המבקש ימציא לו עותק מן ההחלטה, במסירה אישית, עד 19/10/2021 12:00

ניתן היום, י"א חשוון תשפ"ב, 17 אוקטובר 2021, בהעדר הצדדים.

רמי חיימוביץ, שופט

22
23